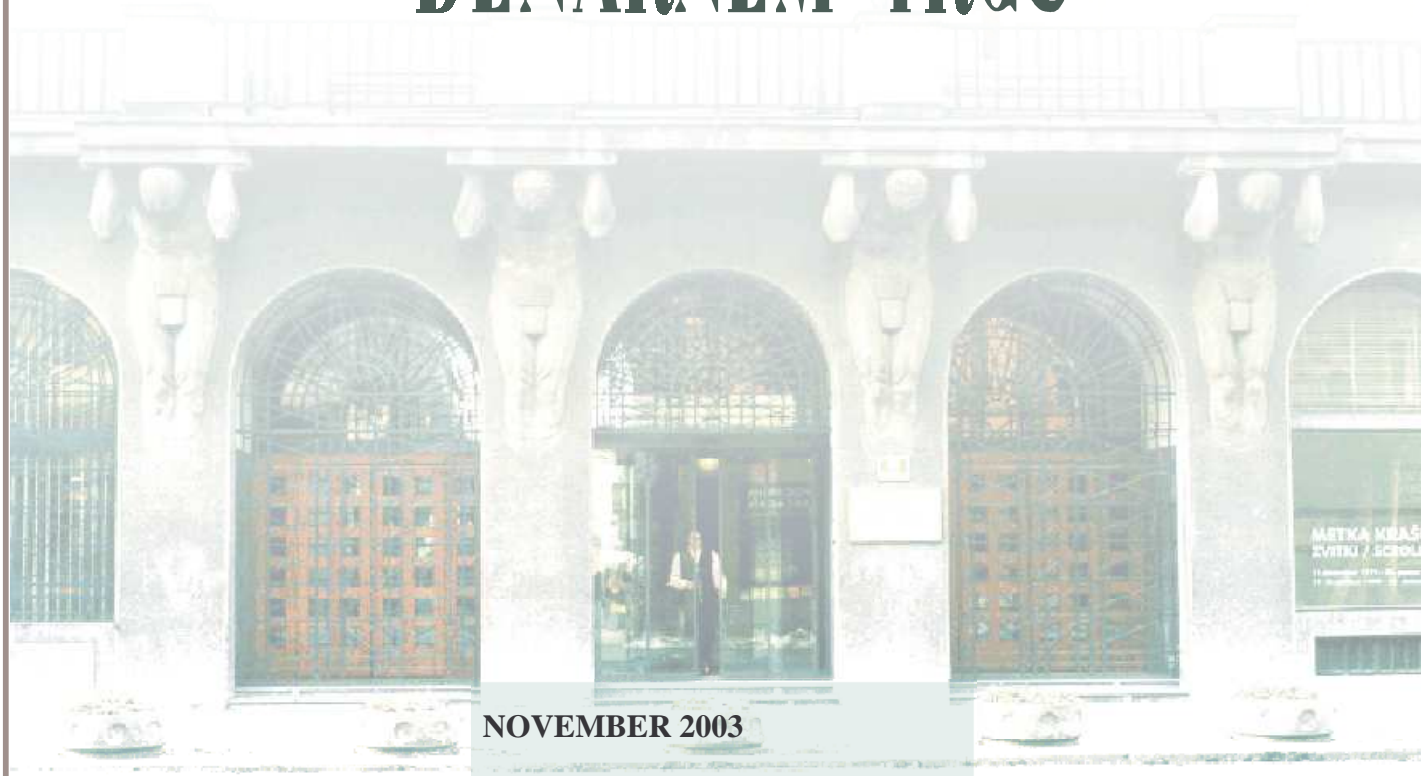

BANKA SLOVENIJE

MESEČNA INFORMACIJA O DOGAJANJIH NA DENARNEM TRGU

BANKA SLOVENIJE
Slovenska 35, Ljubljana

tel: (01) 47 19 000
fax: (01) 25 15 516
bsl@bsi.si
<http://www.bsi.si/>

MESEČNO INFORMACIJO O
DOGAJANJIH NA DENARNEM TRGU
pripravlja
oddelek Centralnobančnih operacij
tel: (01) 47 19 429
fax: (01) 25 15 555
cbo@bsi.si
<http://www.bsi.si/html/cbo/>

Ljubljana, december 2003

Pripravila:

Renata Bole

http://www.bsi.si/html/denarni_trg/mesecna_inf.html

UVOD

Razvit denarni trg omogoča centralni banki učinkovitejšo transmisijo ukrepov denarne politike, bankam pa daje možnost lažjega uravnavanja likvidnosti na trgu.

Za analitične potrebe lahko denarni trg razdelimo na naslednje tržne segmente: medbančni denarni trg, trg depozitov Ministrstva za finance (MF) in trg zakladnih menic.

V okvir medbančnega denarnega trga sodi medbančni depozitni trg in trg medbančnih valutnih zamenjav. Poleg tega je v tem sklopu prikazan tudi trg depozitov MF, ki jih le-ta plasira v banke. MF vključujemo v medbančni denarni trg, ker je na trgu velik udeleženec in s tem pomembno vpliva na likvidnost bank. Najbolj pomemben segment medbančnega denarnega trga je trg medbančnih depozitov. Banke na tem trgu prek nezavarovanih transakcij uravnavajo svojo likvidnost oz. upravljajo s svojo kratkoročno naložbeno politiko. Od 15. julija dalje 10 največjih bank po kriteriju bilančne vsote dnevno objavlja na Reuters-u kotirane obrestne mere za dane (SITIBOR) in prejete vezane medbančne depozite (SITIBID) za 9 ročnosti (preko noči oz. O/N, 1 teden, 2 tedna, 1-, 2-, 3-, 6-, 9- in 12-mesecev). Osnovo za izračun povprečnih dnevnik kotiranih obrestnih mer predstavljajo zavezujoče kotacije osmih največjih bank, preostali dve banki (deveta in deseta po kriteriju bilančne vsote) pa kotirata obrestne mere informativno.

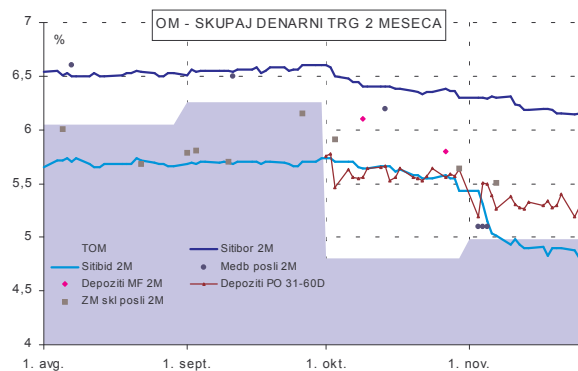
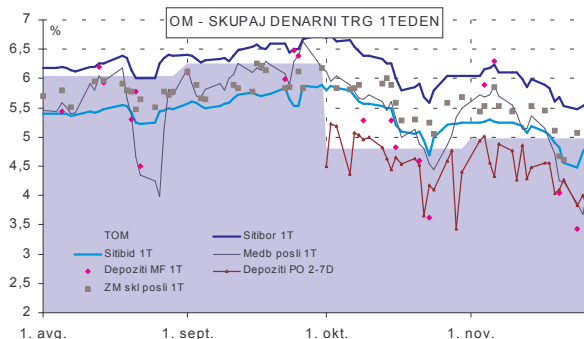
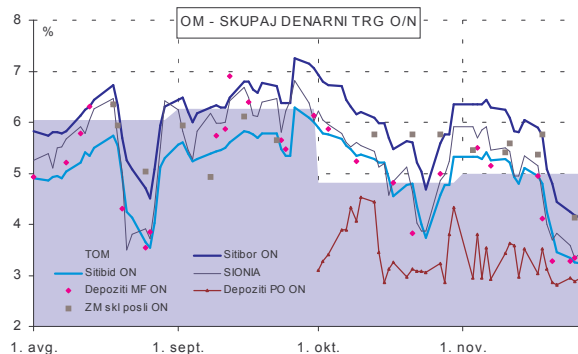
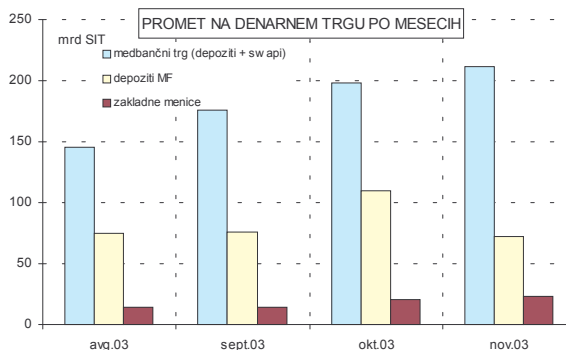
Trg zakladnih menic zajema 1-, 3-, 6- in 12-mesečne zakladne menice (EZM, TZM, SZM, DZM), ki jih izdaja MF. Z menicami se trguje na sekundarnem OTC trgu z DVP poravnavo. Na podlagi okvirnega dogovora MF in BS sodelujeta z uradnimi vzdrževalci trga, ki skrbijo za likvidnost menic. Uradni vzdrževalci objavljajo nakupne in prodajne kotacije na spletnih straneh BS.

Zaradi primerjave obrestnih mer so v sklopu denarnega trga prikazani tudi večji depoziti domačih in tujih pravnih oseb pri bankah (izvzete so domače banke in hranilnice). Gre za prejete nezavarovane tolarске depozite z dospelostjo do enega leta, ki jih banke (osem največjih bank po kriteriju bilančne vsote) prejemajo od pravnih oseb. Depoziti so razvrščeni v devet razredov glede na ročnost in denarno poravnavo. V okviru vsakega razreda se sporoča podatke le o petih največjih depozitih. Podatke pošiljajo banke od 1. oktobra 2003 dalje.

1. DENARNI TRG SKUPAJ

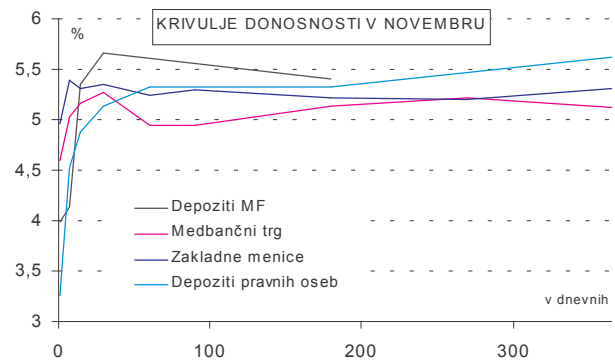
Promet: V novembru je bilo na denarnem trgu skupaj sklenjeno za 307,7 mrd SIT prometa. Pri tem ima medbančni denarni trg 66%, trg valutnih zamenjav 3%, trg depozitov MF 23% in trg zakladnih menic 8% delež. Promet v novembru je bil za 7% oz. 21 mrd SIT manjši kot v oktobru, kar je predvsem posledica večjega znižanja prometa na trg depozitov MF (za 35,7 mrd SIT).

Obrestne mere: V novembru so se obrestne mere gibale podobno kot v oktobru, le da so bile na nekoliko nižji ravni (pri ročnosti 1 dan v povprečju za 0,4 o.t.). To je med drugim posledica znižanja obrestnih mer BS v začetku meseca. Smer gibanja so določale predvsem obrestne mere medbančnega denarnega trga. Najbolj izrazito je

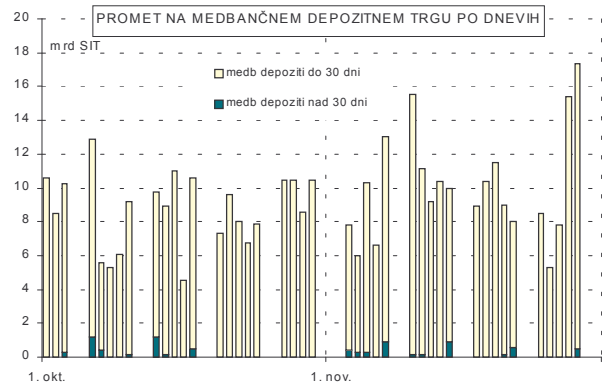
bilo gibanje obrestnih mer najkrajših ročnosti (do 1 tedna), ki so v začetku obdobja izpolnjevanja obveznih rezerv (27. oktobra) sicer najprej porasle, se nato zniževale in se po začetku novega obdobja izpolnjevanja ponovno nekoliko dvignile. Pri daljših ročnostih (več kot 1 mesec) se je nadaljeval trend zniževanja obrestnih mer.

Iz primerjav krivulj donosnosti povprečnih mesečnih obrestnih mer posameznih segmentov denarnega trga izhaja, da je tako v novembru kot tudi v oktobru, navšnja ležeča krivulja donosnosti na trgu depozitov MF. Krivulje ostalih segmentov se gibljejo na bolj ali manj enaki ravni, ki pa je za povprečno 0,4 o.t. nižja kot v oktobru.

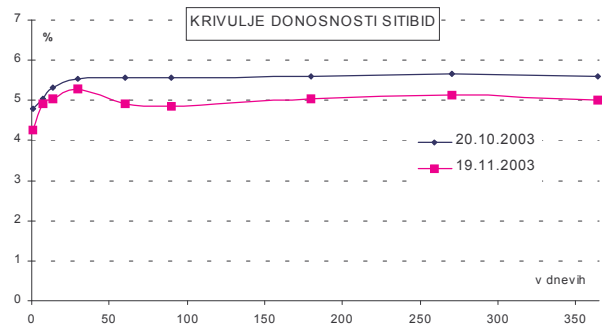

2. MEDBANČNI DENARNI TRG IN DEPOZITI MINISTRSTVA ZA FINANCE

Depozitni trg in kotacije obrestnih mer: V novembru je bilo na medbančnem depozitnem trgu sklenjeno za 202 mrđ SIT poslov, kar je za 9 mrđ SIT oz. 5% več kot v oktobru. Največ oz. večino prometa predstavljajo posli z ročnostjo do 30 dni, katerih delež znaša kar 97,9%. Porast prometa je še posebno opazen ob koncu novembra (novo obdobje izpolnjevanja obveznih rezerv), kar tudi sovpada s porastom kratkoročnejših medbančnih obrestnih mer. SIONIA kot tudi ostale obrestne mere sklenjenih poslov do 1 tedna so se tekom meseca zniževale, in sicer z ravni 5,92% v začetku meseca do 3,43% ob koncu obdobja izpolnjevanja obveznih rezerv. Konec novembra ponovno beležimo porast na raven 5,38% (vsi podatki so za SIONIO). Skladno z gibanjem obrestnih mer sklenjenih poslov so se gibale tudi kotirane obrestne mere tako za dane kot tudi prejete depozite. Opazno je, da so bile pri ročnosti za 1 teden obrestne mere sklenjenih poslov ob koncu obdobja izpolnjevanja obveznih rezerv bistveno nižje od SITIBID-a iste ročnosti.

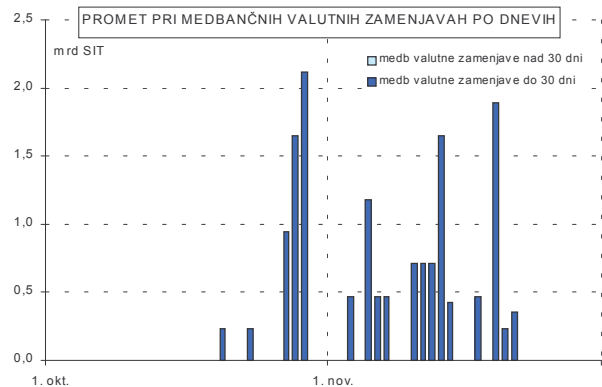

Kot posledica znižanja obrestnih mer BS je v začetku novembra moč zaznati večje znižanje SITIBID kotiranih obrestnih mer pri ročnostih daljših od 2 mesecev. Posledično so se pri teh ročnostih zvišali obrestni razmiki (za povprečno 0,3 o.t.), ki presegajo 1 o.t. V največji meri so se obrestni razmiki zvišali za ročnostih 2 in 3 mesece. Konec novembra se je precej znižal tudi SITIBID za 1 mesec, zaradi česar se je obrestni razmik pri tej ročnosti zvišal na 1,7 o.t..

Krivulja donosnosti kotiranih obrestnih mer medbančnih depozitov (SITIBOR/SITIBID) je tako v oktobru kot tudi v novembru izravnana, pri čemer se v novembru giblje na ravni, ki je povprečno 0,4 o.t. nižja od oktobrske.

Valutne zamenjave: Na trgu valutnih zamenjav je bilo v novembru sklenjeno 9,7 mrđ SIT prometa, kar je za 4,5 mrđ SIT višje glede na oktober. Vsi posli so bili sklenjeni z ročnostjo do 30 dni.

Depoziti MF: V novembru je MF plasiralo v banke 72,3 mrđ SIT depozitov, kar je 35 mrđ SIT oz. 33% manj kot v oktobru in približno 2 do 3 mrđ SIT manj kot v avgustu in septembru. Kar 84% vseh depozitov je bilo vezanih z ročnostjo do 30 dni.

Povprečne ponderirane obrestne mere vezanih depozitov so se gibale v enaki smeri ter na približno enakih ravneh kot medbančne obrestne mere sklenjenih poslov primerljivih ročnostih. V povprečju so bile za 0,04 o.t. višje od SITIBID-a primerljivih ročnosti, čeprav so se v

posameznih primerih, največ z ročnostjo 1 dan in 1 teden, gibale precej pod SITIBID-om. V novembru je bila raven obrestnih mer v povprečju nižja od oktobrske za 0,5 o.t..

3. TRG ZAKLADNIH MENIC

V novembru je državna zakladnica poleg enomesečnih zakladnih menic prodajala tudi tri in dvanajst-mesečne menice. Obrestna mera enomesečnih zakladnih menic je bila precej variabilna, saj se je spreminjala v razponu 0,7 o.t.. Na prvi novembrski avkciji (5.11.) je znašala 5,8%, na zadnji pa 5,07%. Tako nizko raven obrestne mere lahko pripišemo predvsem visokemu povpraševanju in dobri likvidnosti bančnega sistema. Visoko povpraševanje je bilo tudi pri tri in dvanajst-mesečnih menicah, obrestni meri pa sta dosegli nov najnižji nivo. Obrestna mera TZM se je znižala za 0,36 o.t. na 5,13%, DZM pa za 0,75 o.t. na 5,10%.

V novembru je bilo na OTC trgu z DVP poravnavo sklenjenih prek vzdrževalcev trga za 23,6 mrd SIT prometa, pri tem je predstavljal delež bank 39%. 63% vsega prometa je bilo sklenjenega z ročnostjo do 1 meseca. Promet v novembru je v primerjavi z predhodnim mesecem višji za 2,7 mrd SIT oz. 12,9%.

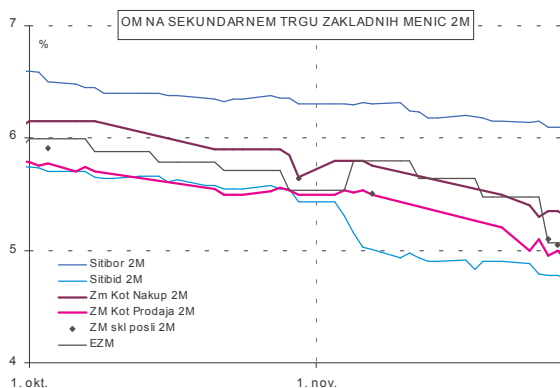
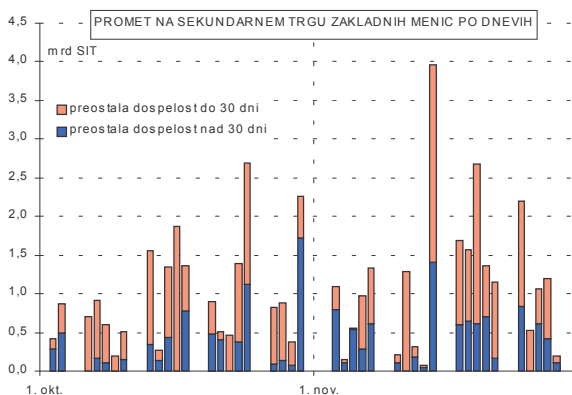
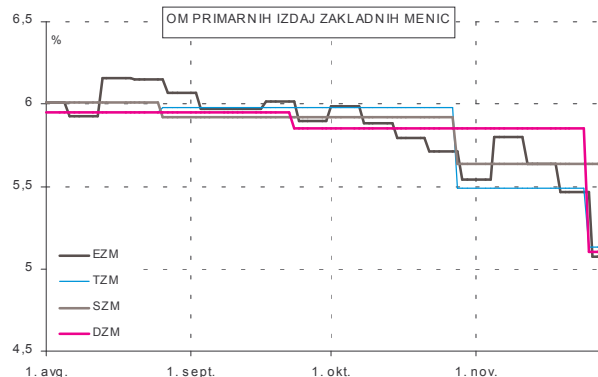
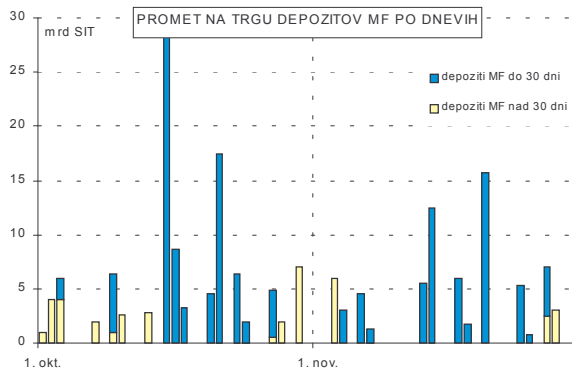
Pri vseh dospelostih je bilo v novembru mogoče zaznati trendno zniževanje tako kotiranih obrestnih mer kot tudi obrestnih mer sklenjenih poslov. Povprečno mesečno znižanje znaša približno 0,6 o.t.. Konec novembra so se prodajne kotacije pri vseh ročnostih gibale pod ravni 5% (padajoča krivulja donosnosti), nakupne kotacije pa na povprečni ravni 5,3%.

Iz primerjave kotacij zakladnih menic s kotacijami za medbančne depozite, je razvidno, da je obrestni razmik pri kotacijah zakladnih menic ožji in da so se kotacije pri skoraj vseh ročnostih v novembru gibale znotraj koridorja, ki ga določata SITIBOR ter SITIBID. Izjemi sta ročnosti 6 in 9 mesecev, pri katerih so se prodajne kotacije v zadnji dekadi meseca spustile pod raven SITIBID-a primerljivih ročnosti. Trend zniževanja obrestnih mer pri kotacijah zakladnih menic je hitrejši v primerjavi s kotacijami medbančnih depozitov (še posebno v primerjavi s SITIBOR-jem).

4. DEPOZITI PRAVNIH OSEB

V novembru je osem največjih bank prejelo od pravnih oseb za 244,2 mrd SIT največjih depozitov z ročnostjo do 1 leta (brez depozitov na odpoklic), kar je za 27,9 mrd SIT oz. 10,3% manj kot v predhodnem mesecu. Od tega je bilo kar 89,7% vseh depozitov vezanih z ročnostjo do 30 dni.

Primerjava gibanja povprečnih dnevni obrestnih mer bank za depozite pravnih oseb s kotiranimi medbančnimi obrestnimi merami SITIBOR ter SITIBID primerljivih ročnosti kaže, da so se obrestne mere za depozite pravnih oseb v novembru kot tudi v oktobru pri ročnostih do 1 meseca večinoma gibale pod ravni SITIBID-a primerljivih ročnosti. Konec novembra so se obrestne mere depozitov omenjenih ročnosti približale ravnem primerljivih SITIBID-ov. Pri daljših ročnostih (nad 2 meseca) so se obrestne mere za depozite pravnih oseb v oktobru gibale na ravni SITIBID-ov, po večjem znižanju

ravni le-teh v začetku novembra, pa so depozitne obrestne mere te ravni presegle. Pri ročnosti 9 mesecev so depozitne obrestne mere v posameznih primerih celo dosegle oz. presegle raven SITIBOR-ja primerljive ročnosti. Na splošno so se v novembru depozitne obrestne mere gibale v povprečju na malenkostno nižjem nivoju (za 0,2 o.t.) kot v oktobru.

